

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 1993. április 9.
(nagypéntek)**

Cseri Kálmán

JÉZUS ÉS PÉTER

Alapige: Lukács 22,54-71

„Miután elfogták Jézust, elvitték és bekísérték a főpap házába. Péter pedig távolról követte. Amikor az udvar közepén tüzet raktak, és körülültek, Péter is leült közjük. Amint ott ült a tűz világánál, meglátta őt egy szolgáló, szemügyre vette, és így szólt: „Ez is vele volt.” Ő azonban letagadta, ezt mondván: „Asszony, nem ismerem őt!” Röviddel ezután más látta meg, és rászólt: „Te is közülük való vagy!” Péter azonban így válaszolt: „Ember, nem vagyok!” Körülbelül egy óra múlva más valaki is bizonygatta: „De bizony, ez is vele volt, hiszen ő is Galileából való.” Péter azonban ismét tagadta: „Ember, nem tudom, mit beszélsz.” Még beszélt, amikor hirtelen megszólalt a kakas.

Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor ezt mondta neki: „Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Aztán kiment, és keserves sírásra fakadt.

Azok a férfiak, akik őrizték Jézust, gúnyolták, és verték őt, majd eltakarták a szemét, és ezt kérdezték: „Prófétáld meg, ki ütött meg téged!” És sok más szidalmat is szórtak reá. Amint megvirradt, összegyűlt a nép véneinek tanácsa, a főpapok és az írástudók, és bekísértették őt a nagytanácsba, ott ezt mondták neki: „Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk.” Ő így válaszolt: „Ha megmondom nektek, nem hiszitek, ha pedig én kérdezek titeket, nem feleltek. De mostantól fogva ott ül majd az Emberfia Isten hatalma jobbján.” Erre mindnyájan ezt kérdezték: „Akkor hát te vagy az Isten Fia?” Jézus így felelt: „Ti mondjátok, hogy én vagyok”. Azok így szóltak: „Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Hiszen magunk hallottuk a saját szájából.”

Imádkozzunk!

Dicsőséges Urunk, Jézus Krisztus, magasztalunk Téged azért, mert nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért, s Te az életedet adtad értünk, amikor még ellenségeid voltunk. Köszönjük, hogy megsebesítettél a mi bűneinkért, megronttattál a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése Rajtad van, de a Te sebeiddel meggyógyultunk.

Köszönjük, hogy most is a Te keresztedről való beszéd hangozhat. Kérünk Téged, hadd legyen ez olyan erő, ami megtartja a mi lelkünket. Segíts, hogy most semmi ne vonja el a figyelmünket Rólad. Csak Rád akarunk figyelni. Kérünk, hogy ölelj minket együvé azokkal a testvéreinkkel, akik most a televízió keresztül hallgatják Igédet. Áraszd ki mindannyiunkra Szentlelkedet, Ő győzzön meg minket bűn, igazság és ítélet tekintetében.

Mint egy gyülekezet kérünk, szólj Urunk, mert hallják a Te szolgálóid.
Amen.

Igehirdetés

Ebben a történetben két film pereg előttünk párhuzamosan és a kettő egy ponton találkozik. Péter és Jézus filmje. A találkozás itt történik, amikor az Úr rátekintett Péterre.

Mit látunk Péter filmjén?

Jézus Krisztust nagycsütörtök éjjelén tartóztatták le. A Gecsemáné kertből Kajafásnak, a főpapnak a házába vitték, és ott azonnal megkezdődött a kihallgatása. Tanítványai mind elfutottak, csak János és Péter követték távolról. Aztán János összeköttetése révén mindketten bejuthattak a főpapnak a házába, és ahogy olvastuk, ott az udvaron melegedett Péter is a szolgálókkal együtt a tűznél.

Akkor történt, hogy egy szolgálólánynak feltűnt az idegen. Megnézte közelebbről, és megállapította: „Ez is vele volt.” Pétert meglepte ez a kijelentés, és így felelt: „Asszony, nem ismerem őt.” Nem sokkal utána más valaki vette szemügyre Pétert, és ő is megerősítette: „Te is Jézus tanítványai közül vagy!” Mire a válasz így hangzott: „Ember, nem tudom, mit beszélsz.” S a harmadik alkalommal már esküvel állította, hogy nem is ismeri Jézust.

Az ember nem érti: hogyan történhetett ez? Hiszen előző este néhány órával ezelőtt ugyanez a Péter őszinte lelkesedéssel fogadkozott: Uram, kész vagyok veled menni akár a börtönbe, akár a halálba is. És bizonyos, hogy ezt Péter szívéből és őszintén mondta. Ide erre a veszélyes helyre Jánoson kívül egyedül ő kísérte el Jézust. Az egész ember tele van jó szándékkal és elszánt hősiességgel. Hogyan szaladhatott ki a száján mégis egy

ilyen mondat: nem ismerem Jézust! Hát ő maga is hallotta, miközben mondta, hogy nem igaz. Hogy jutott eszébe ilyen valótlan állítani? Megijedt? Félt talán attól, hogy baja eshet Jézus miatt? Nem volt erre oka, hiszen egyszerű emberek között ült az udvaron, akiknek a szava akkor sem sokat számított volna, ha feljelentik őt. Semmi ilyen szándékuknak nyomát sem látjuk. Hiszen miután Péter tagad, egyikük sem kezdi bizonygatni állítását. Ők egyszerűen csak megállapították üldögélés közben, hogy emlékeznek rá. Akkor miért kezdi esküdözéssel és átkozódással erősíteni, hogy nem is ismeri Jézust? Honnan tört föl belőle ez a tagadás? Ilyen sötét lenne a szíve? De hiszen szerette Jézust! A Jézus iránti szeretet mellett megfér a Jézus tagadása is? Mi minden lehet még abban a szívben, amelyikben ilyen sötétség lapul? És miért van az, hogy valaki olyat mond, amit nem akar mondani? Amiről maga is tudja, hogy nem felel meg a valóságnak? Ennyire félreismerte magát Péter, amikor előző este hősiességéről biztosította Mesterét? Ilyen könnyen szalad ki hazugság a tanítvány száján is? Ilyen gyáva lehet a bátor és erős férfi? És ennyire nem változott meg alapvetően szíve Jézus közelében?

Ó, testvérek, Péter elesett állapota mindannyiunk, az egész emberiség nyomorúságát tükrözi. Bizony így van ez! Ott van egymás mellett az őszinte elszánás és a gyáva tagadás. Bizony úgy van az, hogy amíg Jézus világosságába nem kerül az életünk, feltétlenül félreismerjük magunkat. Több jót feltételezünk magunkról, mint amire van alapunk. Egyáltalán: azt gondoljuk, hogy képesek vagyunk Ő nélkül bármiféle jóságra vagy hősiességre.

Péter tagadása szomorúan mutatja nekünk, hogy milyen tehetetlen az ember a jóra. Hogy mennyire igaz a Heidelbergi Káténak az a megállapítása is, hogy természet szerint kész vagyok Isten és felebarátom gyűlölésére, akkor is, ha nem akarom gyűlölni. Hogy kárt teszek ott is, ahol használni akarok, és hogy olyan sokszor nem tudom helyrehozni a kárt, amit okoztam. Igaz az az ének, amelyik így szól: A bátorságom gyávaság, a bölcsességem kábaság, más nem segíthet, ha Te nem, fogadj be Istenem!

Na de éppen ez itt a kérdés nagypéntek hajnalán, Kajafás udvarán: ezek után számíthat-e egy ilyen ember Istenre? Befogadja-e Isten azt, aki az Ő egyszülött Fiát így megtagadta? Hiszen Péter ezek után semmi jót nem érdemel már Jézustól. Azt sem érdemli meg, hogy még egyszer rá nézzen, vagy akár csak egy pillantásra méltassa.

A harmadik tagadás után váratlanul megszólalt a hajnal közeledtét jelző kakas. Ekkor kísérték át Jézust az udvaron, és a szürkületben tekintetével megkereste Péter szemét. Hogy mi volt Jézus tekintetében, azt ne kezdjük találgatni, azt egyedül Péter tudta. Annyi bizonyos, hogy ez a tekintet egy pillanat alatt eszébe juttatta az előző este hallott Igét: Jézus csendes szavát: „mielőtt ma a kakas megszólal, háromszor megtagadsz en-

gem.” Akkor ezt az Igét nem vette komolyan, nem vette magára Péter. Most, hogy eszébe jut, egyszerre világossá válik, és amikor megérti a neki mondott Igét, kimenvén onnan, keserves sír. Ez Péter filmjének nagypénteki részlete.

És mit látunk Jézus filmjén? A Gecsemáné kertből egyenesen Kajafás udvarába kísérték Őt. Itt kellett összegyülekeznie a nagytanácsnak, amely Izráel legfelsőbb bírósága volt. A nagytanácsot azonban sötétben nem volt szabad összehívni, amíg megvirradt, addig rábízzák Jézust a templomőr-ség katonáira, akik elkezdnek szórakozni vele. Amit itt olvastunk, az mindenestől törvényellenes volt, hiszen az ítéletig a vádlottat a törvény védte. Nem volt szabad ilyeneket tenni vele. Látható viszont az, hogy a vezetők Jézus elleni gyűlöletét átvették a katonák, és most csak unaloműzésből is gonosz kínzásoknak vetik alá a Megváltót. Leköpdösik, gúnyolják, verik, ahol érik, s talán a legmegalázóbb ez a mozzanat, hogy bekötik a szemét, és úgy pofozzák. Elhangzanak a megjegyzések: ha próféta vagy, mondd meg: most ki ütött meg? Elcsattan még egy ütés: és most ki ütött meg? És közben durva röhögés kíséri ezt a kínzás. Pontosan az történik, amit Ézsaiás előre megprófétált: hagytam, hogy verjék a hátamat, tépjék a szakállamat, arcomat nem takartam el a gyalázkodás és a köpdösés elől.

Mihelyt megvirradt, összeült a 70 tagú nagytanács mint rögtönítélő bíróság. Belökdösték a meggyötört Jézust, és feltették neki a kérdést: mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus? Jézus szelíden válaszol: ha megmondom nektek, nem hiszitek, de mostantól kezdve ott ül majd az Emberfia Isten hatalma jobbján. Erre mindnyájan ezt kérdezték: „Te vagy hát az Isten Fia?” S elhangzik a csodálatos válasz: „Ti mondjátok, hogy én vagyok”. Itt jelentik ki, hogy ez istenkáromlás, és halált érdemel miatta.

Megrendítő ez a jelenet. Az Isten szent Fia, a világ ítélőbírája, akit Dániel próféta ennek megfelelően az Emberfia címmel említ, ott áll mint vádlott bírái előtt, akik előre elhatározták, hogy halálra ítélik Őt. Az egyetlen, aki ezen a földön semmi rosszat, semmi bűnt nem cselekedett, összeköpdösve, véresre verve, megkötözve várja halálos ítéletét. A Péterekért. Miattunk, helyettünk és érettünk. Azért, hogy Péter bűnéért ne Péternek kelljen szenvednie. Az én tagadásaimért ne nekem kelljen meghalnom. És a te vétkeidért ne neked kelljen elkárhoznod. Ezért vállalta magára Jézus nagypénteken a halálos ítéletet. Ezért szenvedte el a halált még azon a napon a Golgotán, a kereszten. Ez a célja a nagypénteknek.

Az oka az volt, hogy olyanokká lettünk, amilyen Péter volt ebben a helyzetben. A célja az, hogy ennek ellenére élhessünk tovább, mert Isten nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen az ő útjáról és éljen. De a halálos bűnéért valakinek el kell szenvednie Isten igazsága szerint az ítéletet. Ezt tette a mi Megváltónk: Jézus.

Az emberré lett Isten Fia, a világ Megváltója ezt az ítéletet vállalta magára nagypénteken. Ezért verték össze, és ezért halt meg a Golgotán. És mivel ez megtörtént, ezért ujjonghat Pál apostol és vele együtt minden hívő ember: Jézus Krisztus bűnné lett érettünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őáltala. Ez Jézus filmjének a nagypénteki részlete.

És hol találkozik, hol érintkezik egymással a két film?

Amikor azon a bizonyos szomorú hajnalon Kajafás udvarán az Úr rátekintett Péterre, Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor ezt mondta neki: „Mielőtt a kakas megszólal ma, háromszor megtagadsz engem.” „És kimentvén onnan, keservesen sírt”.

Itt találkozik Péter bűne és Jézus jósága. Itt találkozik a végzetesen bűnössé vált ember a végtelenül irgalmas Istennel. És itt fordul meg Péter élete. Itt nyílik ki a szeme. Itt látja végre önmagát annak, aki. Nem hitte volna, hogy ilyesmi van a szívében. De itt látja meg ezzel egy időben Jézust is annak, aki. És itt derül ki, hogy bizonyos értelemben igaz volt, amit előtte így mondott: „Nem ismerem azt az embert!” Nem ismerte igazán Jézust. Nem tudta, hogy mennyire szereti őt. Nem tudta, hogy annak ellenére szereti, hogy ő olyan. Jézus pontosan ismerte Pétert, tudta, hogy milyen hitvány ember, és mégsem vetette el. Itt is szemmel tartja, fontos Neki, összekötött kezével is mintegy utána nyúl, hogy ne csússzon tovább a lejtőn, mert az alján összetöri magát. Ha előbb hajlandó összetörni lelkileg, akkor Jézus átszögezett kezével a kezébe veszi, és onnan egy új Péter kerül ki. Olyan, amilyenné azután később Péter valóban vált.

Jézus tekintete és a kakasszó eszébe juttatja ennek a kétségbeesett tanítványnak az Igét, amit előző este hallott. Ebbe az Igébe kapaszkodik most, ez tartja meg őt, ez őrizi meg a végleges kétségbeeséstől, és ez segíti el a megoldást adó bűnbánatra. Ezért tud sírni, és most már senki mástól nem vár segítséget, egyedül: Jézustól!

Nagypéntek azért történt, hogy mindannyian eljuthassunk ide. Hogy az az Ige, amit valaha is hallottunk Isten irántuk való szeretetéről, hogy az az Ige, amit most itt mindannyian hallunk, egyszer új megvilágításba helyezzen minket önmagunk előtt. És igazán felragyogtassa előttünk Jézus szeretetét, és tudjunk sírni mi is a tagadásainkon. Utána pedig tudjunk örvendezni annak, hogy megbocsáttattak a mi vétkeink az Ő haláláért.

Olyan sok tagadás vádol minket is, testvérek. Van, aki megtagadja a gyermekét, és megöli, mielőtt a világra jött volna. Van, aki megtagadja idős szüleit, és leírja őket, mielőtt csendesen eltávoztak volna ebből az életből. Van, aki megtagadja a hitvesét, és – bocsássatok meg, idézek egy szomorú mondatot: lecseréli, mint egy kitaposott cipőt. Van, aki megtagadja a hitét, a hazáját, a becsületét, és egy tolvaj világban maga is tolvajjá válik, és egy életen át védőbeszédet tart maga mellett, és önmagának is próbálja bebi-

zonyítani, hogy nem tehetett másként. És minden hívó ember Jézus Krisztust tagadja meg akkor, amikor nem vállalja Őt, és hallgat, vagy mellébeszél, mikor az Ő szeretetéről szóló örömhírt lehetne mondania másoknak, és mutatnia a Hozzá, az életre vezető utat. És Őt tagadja meg minden szülő, amikor sok mindent megad a gyermekének, csak éppen az Igét tagadja meg tőle, amibe egy Péteréhez hasonló kritikus helyzetben az a gyermek is belekapaszkodhatna, és ami megtarthatná őt. De így nincs mibe kapaszkodnia, és elzuhan.

Jézust tagadjuk meg mindnyájan, hogy ha olyan sok mindenre van időnk, csak éppen arra nincs, hogy Őrá figyeljünk, és az Ő életet mentő Igéjével táplálkozzunk. De leginkább azzal tagadjuk meg ma is Jézust, amikor mi is, mint Péter, magunkban bízunk, a magunk jóságában, ragaszkodásában, hősiességében, és Jézus nélkül akarunk valami szépet és nagyot teljesíteni. Aki ezzel megpróbálkozik, az csak oda juthat, ahova Péter jutott.

Ugye nem ítélkezünk már könnyelműen és nagyképűen Péter tagadása felett? Nekünk is megvannak a magunk tagadásai. Az vesse őrá az első követ, aki még sohasem mondott olyat, amit utána meg kellett bánnia, aki még sohasem tapasztalta, hogy jó szándékkal telve is ártott másoknak, aki még sose hazudott gyávaságból, és sohasem volt úgy, hogy hősködött, de utána szégyenkeznie kellett azok előtt, akiknek a füle hallatára a nagy kijelentéseket tette.

Nagypéntek csodája azonban az, hogy mind a két film folytatódik! Nem ér véget itt, hogy az Úr rátekintett Péterre, és Péter felidézvén magában az Igét, keservesen sírni kezdett. Ez nagyon fontos mozzanat. Itt érintkezik a kettő. De folytatódik: egy közös filmen. Mert Jézus nemcsak rátekintett Péterre, hanem még az nap meghalt Péter helyett és Péterért. És Isten elfogadta az ő helyettes áldozatát Péter bűneiért is, meg a mieinkért is. És a harmadik napon feltámasztotta őt a halálból. Feltámadása után felkereste Pétert, és egy szót nem szólt a tagadásról, csak megkérdezte: szeretsz-e engem? Péter háromszor egymás után vallotta meg Jézus iránti szeretetét. Jézus ezek után rábízta az övéit: legeltesd az én juhaimat, őrizd az én bárányaimat. Péter attól kezdve Jézusnak élt. Kapta az Ő Szentlelkét, vállalta őt, s ha voltak később is bukásai, de akkor már ismerte önmagát, ismerte Jézus kegyelmét, és tudott újra és újra a bűnbocsátó kegyelemből meríteni. A végén csakugyan az életét adta oda, vértanúhalált halt Megváltójáért. Mégiscsak hős lett Péter, de nem a maga nagy elszántságából és erejéből, hanem Jézus türelmes, hordozó, bűnbocsátó kegyelméből.

Testvérek, ma, amikor az ember vélt jóságába és hősiességébe vetett naiv hiedelem olyan sokakat megtéveszt, nekünk különösen is fontos tudnunk: kik vagyunk mi valójában Jézus nélkül, és ki a mi Megváltónk, aki-

nek miattunk meg kellett halnia a kereszten. De Aki érettünk is halt meg, és ezért egészen át tud formálni bennünket. És ha valaki még mindig ennek a tévedésnek a rabja, hogy mi milyen jók, milyen okosak, milyen hatalmasak vagyunk, akkor adjon választ legalább néhány kérdésre a következők közül: miért nem tudunk felhagyni a gyűlölködéssel, miért nem tudunk véget vetni a háborúknak, miért nem oldjuk meg az éhezés kérdését, miért vannak tele ma is sokan félelemmel, miért fog meghalni a mai napon is 30 ezer gyermek csak éhen? Hol van a megoldás?

Bizony, mindannyian rászorulunk arra, hogy ezek miatt tudjunk keservesen sírni, és aztán engedjük, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus adjon nekünk igazi megoldást. Mert Ő tőlünk sem fordul el, mint ahogy a tagadó tanítványtól nem fordult el, mert ő mireánk is ránk tekint. Most ezen a nagypénteken is. Arra vár, hogy tudjunk végre sírni a bűneink miatt, hogy azután tudjunk örülni egy életen és egy örökkévalóságon át mindannak, amit Ő hozott nekünk, Ő tett értünk, és Ő kínál ajándékként.

A Biblia azt mondja, hogy gyávák és hazugok nem mehetnek be a mennyek országába. És mi tudjuk, hogy Péter mégis bement. Miért? Mert amikor valaki nagyon csodálkozik ott a mennyországban, hogy kik ezek, és honnan jöttek, akkor egy angyal ezt az isteni kijelentést mondja neki: ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, és megmosták az ő ruháikat, és megfehérítették az ő ruháikat a Bárány vérében. Minden tagadásunk után is lehet bemenetelnünk a mennyek országába a Bárány véérért, Jézus Krisztus nagypénteki kereszthaláláért.

Boldog ember az, aki ezt komolyan veszi, magára veszi, és ezért hálát ad. Boldog ember az, aki a saját imádságaként tudja őszinte szívvel elmondani ezt az éneket:

*Jézusomra föltekintek a kereszt alatt,
Nincs szívemnek nyugodalma vétkeim miatt;
Ó, ne büntesd, Uram, azt, kit megtört a bánat:
Szálljon reám irgalmadból béke, bocsánat!*

Imádkozzunk!

Kegyelmes Istenünk, áldunk és magasztalunk Téged azért, hogy ennyire nem akarod a bűnös halálát, és ennyire mindent megtettél azért, hogy megtérjen gonosz útvjáról, és éljen.

Köszönjük, hogy a Te egyszülött Fiadban, Jézusban, Te magad tekinnettél reánk. Köszönjük, hogy bővölködsz a kegyelemben, és gazdag vagy a megbocsátásban. Megvalljuk, Istenünk, őszinte bűnbánattal a mi sokféle tagadásunkat. Légy irgalmas nekünk, bűnösöknek. Bátoríts meg minket Szentlelkeddel, hogy soha se szégyelljünk Téged és a Te szeretetedről szóló örömhírt.

JÉZUS ÉS PÉTER

Könyörülj rajtunk, hogy ne magunkban bízunk, hiszen oly sokszor csalódtunk már magunkban, hanem merjünk egyedül Tőled várni mindent. Tudjuk, Jézusunk, hogy a mi szenvedéseink nem mérhetőek a tiedhez, hiszen Te ártatlanul szenvedtél, és mindannyiunk bűneit magadra vetted. De most mégis Hozzád, a szenvedőhöz könyörgünk a szenvedőkért. Könyörülj a betegekben, adj vigasztalást a gyászolóknak, pótolj ki a nélkülözők hiányait, erősítsd azokat, akik a Te nevedért és az evangéliumért szenvednek.

Könyörgünk Hozzád magyar testvéreinkért szerte a világon. Kérünk Téged, vess véget mindenütt a gyűlölködésnek. Te szabj határt a háborúknak, Te vess véget a megaláztatásnak.

Könyörgünk Hozzád ellenségeinkért. Fordítsd az ő szívüket Magad felé, hogy az ő szívük is megváltozzék keresztednél.

Könyörgünk országunkért és annak vezetőiért. Egyházunkért és annak felelőseiért. És könyörgünk, ajándékozz meg mindnyájunkat bármilyen körülmények között töltsük is el az ünnepeket, sok lelki áldást is hozó ünnepekkel. Hadd tudjunk mi valóban fölnézni a Te keresztedre és ujjongani a Te üres sírodnál, magasztalni és szolgálni Téged: Urunk, Jézus Krisztus, Aki megígérted, hogy velünk vagy minden napon a világ végezetéig.

Ámen.